

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 7C/185/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511203543
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Mikláňková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2015:3511203543.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom pred samosudkyňou Mgr. Stanislavou Mikláňkovou v právnej veci navrhovateľa: Thorpe recovery, s.r.o., so sídlom Stráž 8419, Zvolen, IČO: 46 662 324, právne zastúpeného JUDr. Petrom Psoťkom, advokátom, so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, proti odporcovi: F. B., O. XXX/XX, Q. K., o zaplatenie 764,44 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Návrh sa zamietá.

II. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom prostredníctvom právneho zástupcu domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy vo výške 764,44 eur ako zmluvnej pokuty vo výške 0,1% denne zo sumy 522,87 eur od 15.04.2007 do 15.04.2011 a náhrady trov konania. Uviedol, že odporca dňa 17.01.2001 uzavrel so spoločnosťou DRUKOS, s.s., Banská Bystrica, zmluvu o nájme č. 3091600012, predmetom ktorej bol záväzok spoločnosti Drukos, a.s., dodať odporcovi hnuťelné veci- tovar a odporca sa zaviazal zaplatiť nájomné vo výške 1.450,3 eur. V prípade omeškania s platením peňažného záväzku podľa zmluvy sa odporca zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Zmluvná pokuta a jej výška bola dojednaná v článku I., v bode 4. Všeobecných obchodných podmienok spoločnosti DRUKOS. Pohľadávka predstavujúca nezaplatenú zmluvnú pokutu bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok dňa 16.03.2006 na P. O., P. X, Z.. Dňa 16.03.2006 postúpil P. O. zmluvou o postúpení pohľadávok v spojení s dodatkom č. 1 zo dňa 27.03.2006 na spoločnosť MEDIATION KMCH, s.r.o., Farská 2, Nitra, IČO: 35952989 pohľadávku voči odporcovi. Spoločnosť MEDIATION KMCH, s.r.o., Podlavická cesta 31, 974 09 Banská Bystrica, IČO: 35952989 postúpila dňa 23.02.2008 zmluvou o postúpení pohľadávok pohľadávku voči odporcovi na spoločnosť Ivaco Consultants Limited, so sídlom Suite 13, Oliaji Trade Centre, FRancis Rachel Street, Victoria, Mahé, Seychelles, IČO: 045790. Dňa 17.05.2008 spoločnosť Ivaco Consultants Limited, so sídlom Suite 13, Oliaji Trade Centre, FRancis Rachel Street, Victoria, Mahé, Seychelles, IČO: 045790, postúpila pohľadávku odporcu na spoločnosť Akropolis estates, s.r.o., Štefánikova trieda 79, Nitra, IČO: 36814148 zmluvou o postúpení pohľadávok, spoločnosť zmenila obchodné meno na KFZ Sys, s.r.o., sídlo Košútská 1342, Sládkovičovo. Odporca sa zaviazal zaplatiť pôvodnému veriteľovi z titulu zmluvy peňažné plnenie v celkovej výške 1.450,3 eur, pričom odporca sa zaviazal zaplatiť nulitnú splátku vo výške 238,92 eur a 12 mesačných splátok vo výške 100,94 eur, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Odporca sa dostal do omeškania so zaplatením záväzku vo výške 522,87 eur. Nárok pôvodného veriteľa na zaplatenie dlžnej sumy mu bol priznaný rozhodnutím Okresného súdu Trenčín, č.k. 40Rob/598/2005. Navrhovateľ si uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty za obdobie 4 roky spätne od napísania návrhu.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom platobným rozkazom zo dňa 29.07.2011, č.k. 8Ro/455/2011-28 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 764,44 eur a trovy konania vo výške 117,72 eur, súdny poplatok vo výške 45,50 eur a sumu 6,50 eur za vyhotovenie rovnopisu podaní, alebo aby v tejto lehote podal odôvodnený odpor.

Nakoľko sa odporcovi nepodarilo na adresu trvalého pobytu doručiť citovaný platobný rozkaz, rozhodol súd o zrušení platobného rozkazu v zmysle § 173 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 173 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené.

Podľa § 173 ods. 2 O.s.p., ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

V súlade s § 173 ods. 2 O.s.p. súd vyššie uvedený platobný rozkaz zrušil.

Podľa ust. § 48 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, ak nie je možné doručiť písomnosť fyzickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, na adrese jej trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, nie je možné zistiť miesto, n ktorom preberá písomnosti a nie je možné, aby ju zastupoval ustanovený opatrovník, súd uznesením rozhodne, že písomnosti určené tejto osobe sa budú doručovať uložením v súdnom spise, toto uznesenie sa vyvesí na úradnej tabuli súdu až do právoplatného skončenia konania. Súd aj bez návrhu zruší uznesenie, ak pominú dôvody na jeho vydanie. Písomnosti doručované uložením v súdnom spise sa považujú za doručené po uplynutí siedmich dní od ich vyhotovenia..

Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 26.11.2012, č.k. 7C/185/2011-51 súd rozhodol o doručovaní písomností odporcovi uložením v súdnom spise v zmysle ust. § 48 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, zmluvy o prenájme zo dňa 17.01.2001, všeobecnými obchodnými podmienkami, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 16.03.2006, dodatkom č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2006, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.02.2008, saldokontom,, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.05.2008, platobným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 29.07.2011, č.k. 8Ro/455/2011-28, uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 26.11.2012, č.k. 7C/185/2011-51 a zistil tento skutkový stav:

Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.05.2013, č.k. 7C/90/2012-59 súd pripustil, aby do konania na strane navrhovateľa na miesto doterajšieho navrhovateľa: SKP, k.s., so sídlom Lazovná 64, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 915 691, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys., s.r.o., „v konkurze“. so sídlom Košútska 1342, 925 21 Sládkovičovo, IČO: 36 814 148 vstúpil ako navrhovateľ: Thorpe recovery, s.r.o., so sídlom Stráž 8419, 960 01 Zvolen, IČO: 46 662 324.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.06.2012 a zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.06.2012 ako aj prílohy č. 1 k zmluve o postúpení zo dňa 20.06.2012 a prílohy č. 1 k zmluve o postúpení zo dňa 27.06.2012 sa stal navrhovateľ právny nástupcom pôvodného navrhovateľa.

Dňa 17.01.2001 uzavrel odporca so spoločnosťou DRUKOS, a.s. zmluvu o nájme s právom kúpy prenajatej veci. Predmetom nájmu bol Sony KV-29FX20K za cenu 43.692,-Sk, 12 mesačných splátok, s mesačnou splátkou 3.041,-Sk. V prípade omeškania s platením splátok kúpnej ceny, vznikla odporcovi povinnosť zaplatiť predávajúcemu zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z dlžnej sumy za každý deň

omeškania. Zmluvná pokuta a jej výška bola dojednaná vo Všeobecných obchodných podmienkach spoločnosti DRUKOS, a.s., v článku I., v bode 4.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., v znení účinnom k 17.1.2001, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa §23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., v znení účinnom k 17.1.2001, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa §23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb., v znení účinnom k 17.1.2001, typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

V zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, v znení účinnom k 17.1.2001, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545 ods. 1 OZ, ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

V prejednávanej veci musel súd nevyhnutne vychádzať zo skutkového tvrdenia navrhovateľa, že odporca mal voči jeho právnenému predchodcovi záväzok (dlh) vo výške 522,87 eur, z ktorého zaplatením

sa dostal do omeškania, pričom nepredložil žiaden dôkaz na preukázanie svojich tvrdení. Je len na navrhovateľovi produkovať a predkladať dôkazy. Súd však poukazuje na rozhodnutie v obdobnej veci, citované nižšie.

Pri posúdení konkrétnych skutkových okolností vecí súd musel v prvom rade vyhodnotiť povahu vzťahu medzi právnym predchodcom navrhovateľa (spoločnosťou DXXXXXX a.s.) a odporcom a zistil, že medzi účastníkmi existuje povahou občianskoprávny vzťah. Súd pri tomto konštatovaní prihliadol na ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktoré obsahovali úpravu tzv. typových zmlúv, pod ktorých vymedzenie spadá aj odporcom dňa 17.01.2001 uzavretá zmluva s právnym predchodcom navrhovateľa. Súd je oprávnený aj z úradnej povinnosti skúmať, či typová spotrebiteľská neobsahuje neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladali nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán resp. by boli v rozpore s dobrými mravmi (tejto úprave v súčasnosti zodpovedajú v podstate ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách).

Súd však považuje za významné, aby vyčerpal predmet konania vysporiadať sa s navrhovateľovou právnou argumentáciou, nielen pokiaľ ide o formálne znaky uplatňovania jeho práva (ako súd konštatoval jedná sa o postup v rozpore s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý vytvára regulatívny rámec pre takéto posúdenie) ale aj čo do merita veci. Ako súd už vyššie v odôvodnení uviedol, právny vzťah odporcu s právnym predchodcom navrhovateľa je svojou povahou vzťahom občianskoprávnym spadajúcim okrem iného aj pod ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa. Aj keď sa podľa formy a označenia zmluva zo dňa 30.07.2001 javí ako nájomná zmluva, nie je tomu tak, lebo postráda základnú náležitosť nájomnej zmluvy a to odplatosť (§ 663 OZ). Z právneho hľadiska súd uvedenú zmluvu posudzuje ako kúpnu zmluvu (§ 588 OZ) s vedľajším dojednaním o výhrade vlastníctva (§ 601 OZ). Toto konštatovanie je podstatné len potiaľ, pokiaľ má súd posudzovať navrhovateľom uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty z tejto zmluvy vyplývajúcej, ktorá je povahou záväzkovým zabezpečovacím právnym prostriedkom. Súd vychádza z toho, že dojednanie o zmluvnej pokute môže byť neprímeranou zmluvnou podmienkou v zmysle § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. (že to tak môže byť, v súčasnej dobe to už dokonca výslovne stanovuje § 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka). Ak je splnenie niektorej povinnosti zabezpečené v zmluve viacerými právnymi inštitútmi, je nevyhnutné v typovej zmluve, ktorej obsah jedna strana nemá možnosť ovplyvniť, posúdiť primeranosť použitia viacnásobného zabezpečenia povinnosti. Súd je k tomu vo veciach spotrebiteľských zmlúv povolaný aj z úradnej povinnosti. Ak splnenie povinnosti zaplatiť splátky kúpnej ceny (v zmluve uvedené ako „nájomné“) je zabezpečené výhradou vlastníctva a ešte aj úrokmi z omeškania, dojednanie zmluvnej pokuty popri tom vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy je neprímeranou zmluvnou podmienkou, ktorá zakladá značný nepomer medzi právami a povinnosťami strán a z hľadiska jej kauzy (t.j. ekonomického dôvodu, ktorý vedie k jej zakotveniu do zmluvy) nie je ničím iným ako obchádzaním kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o najvyššej prípustnej výške úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch. Z tohto dôvodu odporkyňa nebola povinná voči navrhovateľovi na platenie zmluvnej pokuty a z hľadiska navrhovateľom uplatneného nároku prichádza do úvahy len jeho zamietnutie, keďže neexistuje jeho právo na zaplatenie uplatnenej pohľadávky voči odporkyňi. Ak neexistuje základ nároku.

Záverom súd uvádza, že v obdobnej veci Okresný súd Poprad vo veci sp. zn. 13C/74/2010 rozsudkom zo dňa 21.5.2010, kde bol návrh podávaný totožným navrhovateľom, vyslovil, že zmluvná podmienka uvedená v článku I. Kúpna cena a spôsob jej platenia, bod 4., veta prvá o povinnosti kupujúceho zaplatiť predávajúcemu zmluvnú pokutu pri omeškani s úhradou splátky kúpnej ceny vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach kúpnej zmluvy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou kúpnej zmluvy o nákupe na splátky uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 4.1.2000, je neprijateľná. Súčasne podaný návrh zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Rozsudok Okresného súdu Poprad bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/11/2010-98 zo dňa 11.11.2010. V odôvodnení rozsudku Krajského súdu v Prešove bolo konštatované, že súd je oprávnený aj bez návrhu vo svetle smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách prihliadnuť aj v zmluvách uzavretých pred 1.4.2004 na zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nepriznať plnenie z

takejto podmienky. Podľa názoru Krajského súdu v Prešove, zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy, t.j. 36,5% ročne, vysoko prevyšuje akékoľvek produkty bánk na Slovensku, ktoré umožňujú dosiahnuť zisk, a to v násobkoch. Podľa zmluvy si Drukos, a.s. vyhradil prevod vlastníctva nielen zaplatením splátok kúpnej ceny, ale aj zmluvnej pokuty. Dodávateľ si teda poistil svoje postavenie vlastníka aj zmluvnou pokutou, a to bez ohľadu na jej výšku. Tak vysoká zmluvná pokuta za nezaplatenie splátky kúpnej ceny je pri výhrade vlastníctva prehnaná. Dodávateľ v jednom okamihu má vlastníctvo, popri tom prijíma ekvivalent hodnoty tovaru v podobe peňažných prostriedkov, ktoré môže ďalej investovať a vzniká mu aj nárok na úroky z omeškania. Z týchto dôvodov považoval nijako nelimitovanú zmluvnú pokutu 0,1 % denne za pokutu, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Zmluvnú pokutu 36,5 % ročne považoval za značne neprimeranú oproti úrokom z omeškania, ktoré v r. 2000 predstavovali 17,6 % ročne a ktorá značne znevýhodňovala žalovanú spotrebiteľku. Nelimitovanú percentuálnu zmluvnú pokutu považoval za obchádzanie úrokov z omeškania, ktoré lepšie vystihujú sankcionovanie spotrebiteľa za jeho prídlhé omeškание. Súčasne zmluvnú pokutu v uvedenej výške % ročne, vysoko prevyšuje akékoľvek produkty bánk na Slovensku, ktoré umožňujú dosiahnuť zisk, a to v násobkoch.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, keďže v súvislosti s konaním jej žiadne trovy nevznikli a ani si ich náhradu neuplatnila návrhom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.